

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

— **Μινυθικός, Μινυθογραφία.** Είδομεν ἀνωτέρω ἐν σ. 265 τὸν Ἀνδρέαν Μουστοξύδην ποιούμενον χρῆσιν τῆς λέξεως *μινυθικός* πρὸς δῆλωσιν μικρᾶς εἰκόνας κατὰ τὸν ἐν ταῖς χειρογράφοις τρόπον ἐξωγραφημένης. Συμπεριέλαθε δὲ τὴν λέξιν ταύτην, ἐκ τοῦ Μουστοξύδου σημειωθείσαν, καὶ ὁ Κουμνουόδης ἐν τῇ Συναγωγῇ νέων λέξεων ὑπὸ τῶν λογίων πλασθεισῶν (Ἐν Ἀθήναις, 1900. Τόμ. Β' σ. 661). Ἄλλ' ἢ ὑπὸ ταύτου προσθήκη τῆς γαλλικῆς λέξεως *minutieusement*, ὡς δῆθεν ἐξ αὐτῆς προελθούσης τῆς ὑπὸ τοῦ Μουστοξύδου πλασθείσης, δὲν ἔχει ὀρθῶς, διότι οὐχὶ αὕτη ἡ λέξις, σημαίνουσα τὸ κατὰ λεπτολογίαν, τὸ λεπτομερῶς ἐπεξεργασμένον, ἀλλὰ τὸ ἐν *miniature* εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἤθελε νὰ ἐκφράσῃ ὁ Μουστοξύδης. Καὶ ἄλλοι δὲ τῶν παρ' ἡμῖν *μινυθογραφίας* ἐκάλεσαν τὰς τῶν Γάλλων *miniatures*. Ἐνθυμοῦμαι νὰ εἰδὼν ποτε τὴν λέξιν ἐν τῇ Πανδώρα, ἴσως δὲ μεταχειρίσθαι, που αὐτὴν καὶ ὁ Σπυρ. Ζαμπέλιος. Νομίζω δὲ νὰ εἰδὼν που γανομένην χρῆσιν καὶ τῆς λέξεως *μικρογραφία*. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐσημείωσα τὰ χωρία, ἐν οἷς αὐταὶ αἱ λέξεις. Ἄλλοι δ' ἐκάλεσαν τὰς *miniatures μικρογραφίας*. Οὕτως ὁ Μαυρογιάννης ἐν τῇ συγγραφῇ Βυζαντινῆ τέχνη καὶ Βυζαντινοὶ καλλιτέχναι (Ἐν Ἀθήναις, 1893 σ. 200 κ. ἐ.). Πλὴν ἀλλ' ὅμως αἱ λέξεις αὐταὶ προήλθον ἐκ παρανοήσεως καὶ συγχύσεως ὡς εἰ ἡ λέξις *miniature* εἶχεν οἰκονομικὴν σχέσιν πρὸς τὸ μικύλον τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ ἐπιθέτου *minyon*. Καὶ οἱ μὲν Βυζαντινοὶ ἐκάλεον τὰς τὰ χειρόγραφα κοσμούσας μικρὰς εἰκόνας διὰ τῆς αὐτῆς ἐκείνης λέξεως *ιστορία*, ἧς ἐν γένει ἐποιοῦντο χρῆσιν πρὸς δῆλωσιν ζωγραφίαις, ὀνομάζοντες καὶ *ιστοριστὴν* καὶ *ιστοριογράφον*, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ *εἰκονιστοριογράφον* τὸν ζωγράφον. Ἴδε Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Ε' σ. 9, 275, 277, 279, 283, 284. Τόμ. Η' σ. 77. Τὰ δὲ μετ' εἰκόνων χειρόγραφα ἐκαλοῦντο *ιστορημένα* ἢ *ἐνίστορα*. Σπανιωτέρα δὲ εἶνε ἡ χρῆσις τῆς λέξεως *εἰκονισμένος*. Οὕτως ἐν τῷ Παρισιακῷ κώδικι Coisl. gr. 136 εὑρίσκεται ἐπίγραμμα τοῦ κυροῦ Μανουῆλ τοῦ Στραβορωμανοῦ ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ πρὸς τὸν ἅγιον Δημήτριον εἰκονισμένον ἐκ χρυσοῦ ἐν ἱματίῳ, ὃ φορεῖται ἀνω τῶν ὄπλων, καλεῖται δὲ ἐπανω(κλίθων) Ἴδε *Krumbacher* *Geschichte der byzantinischen Litteratur* σ.

464 (ἑλλ. μεταφρ. Σουτηγιάνου Τόμ. Β' σ. 115). Τελευταίην δὲ σημειώσαν ἔχει καὶ ἡ ἐπιγραφή τοῦ παιήματος τοῦ Θεοδώρου Προδρόμου «Εἰς εἰκονισμένον τὸν βίον». Καὶ τὴν λέξιν δ' ἐγκοσμημένον εὐρίσκωμεν ἐν σημειώματι τοῦ γ. 1^ο τοῦ κώδικος 290 τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς Ἰδύρων (Σπασ. Π. Λάμπρου Κατάλογος κτλ. Τόμ. Β' σ. 75). Ἡ δὲ νεολατινικὴ λέξις *miniatura* προήλθεν ἐκ τοῦ *minium*, σημαίνοντος τὴν μέλτον ἢ τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα οὗ ἐγένετο χρῆσις ἐν τῇ γραφῇ ἐρυθρῶν γραμμῶν καὶ εἰκόνων. Ἴδε *Hattenbach* *Das Schriftwesen im Mittelalter*. Ἐκδ. γ'. Ἐν Λειψία, 1896 σ. 345 κ. ἐ.—Θόμ. Γουόρος-Λάμπρου Ἐγχειρίδιον ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς παλαιογραφίας. Ἐν Ἀθήναις, 1903 σ. 94. Διὰ τοῦτο μᾶλλον πῶς δεδικοιολογημέναι εἶνε αἱ λέξεις *μιντογραφία*, ἣς ἐγένετο κατὰ τὸν Κομμανοῦδην (ἐνθ' ἄν. σ. 661) χρῆσις τῷ 1812 ἐν τῷ Ἑρμῇ λογίῳ, καὶ *μιντογραφίαι*, ὡς ὠνόμασε τὰς *miniatures* ὁ ὑπογραφόμενος Φιλότεχνος ἐν τῇ ἐφημερίδι Ἐστία τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1897 (Κομμανοῦδης ἐνθ' ἄν.), ἕως γράφων τὴν λέξιν διὰ τοῦ υ καὶ πάλιν ἀναφέρετο πιθανῶς εἰς τὸ ἑλληνικὸν μινύθω καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ γράφη *μιντογραφία*, πλάσσων οὕτω λέξιν μικτὴν ἐκ τῆς λατινικῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς.

... Ὁ Μαλωταρᾶς τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας. Ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Δ' σ. 164 κ. ἐ. καὶ σ. 356 κ. ἐ. γίνεται λόγος περὶ τοῦ Λακεδαιμονίου βιβλιογράφου Νικολάου τοῦ Μαλωταρᾶ, ὄντος συνοδῶ τῷ σημειώματι τοῦ Ἑσκουριαλαίου κώδικος Ω—Π—Θ *ἱερώς καὶ πρωτεκδικος μητροπόλεως Λακεδαιμονίας*. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ οἶκον ἀνήκει πλὴν τῶν αὐτόθι μνημονευομένων ὁμωνύμων καὶ Μαλωταρᾶς ὁ ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου Μονεμβασίας, ὄντος ἐξάρχου πάσης Πελοποννήσου, ἀναδειχθεὶς σακελλάριος Λακεδαιμονίας κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ταυρινείου καὶ τοῦ κουτλουμουσιακοῦ κώδικος τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας. Ἴδε τὰ ἐμὰ Ἱστορικὰ μελετήματα (Ἐν Ἀθήναις, 1884 σ. 104 καὶ 105). Πρὸλ. Ν. Βέην ἐν Βυζαντινῷ Τόμ. Α' σ. 87 κ. ἐ., ἐπαναλαμβάνοντα ἀπλῶς ὅσα περὶ τῶν Μαλωταράδων ἔγραψα ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι ἐνθ' ἄν. καὶ παραδόξως ἐν σημ. 1 σ. 88 γράφοντα τάδε: «Περὶ αὐτοῦ ἴδε Νικον Α. Βέην ἐν *Byzantinische Zeitschrift* Τόμ. XVII (1908) σ. 94. Πρὸλ. καὶ τὰ βραδύτερον ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Π. Λάμπρου σημειωθέντα ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Δ' (1907) σ. 356 κ. ἐ.». Μὴ πρόκειται περὶ ἐτῶν πρὸ Χριστοῦ, ὥστε τὸ 1908 νὰ προηγῆται τοῦ 1907; Ἡ δὲ γνώμη τοῦ κ. Βέην, ὅτι

ὁ Μελωτράς τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας δύναται νὰ ταυτισθῆ, πρὸς τὸν ἕτερον τῶν ὑπ' ἐπιθεῖ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι τὸ πρῶτον συμειωθέντων Μελωτράζων, τὸν Δημήτριον Πανάρετον ἢ τὸν ἐν ἔτει 1316 ἐπίσκοπον Κερυψοῦ, δὲν ἀποδεικνύεται.

Ἦτο ὁ Ῥωμανὸς Βοΐλας γελωτοποιός; Ὁ κ. Κωνστ. Δ. Π. Ἰωαννίδης, ἐπιτέλλων τὰς ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι δημοσιευθείσας Παρατηρήσεις εἰς τὰς Ἑνθουμήσεις (Τόμ. Η' σ. 368), ποιεῖται μνείαν τοῦ Ῥωμανοῦ Βοΐλα ὡς γελωτοποιοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσθέσωμεν τοῦτον πράγματι εἰς τοὺς ἐκ συστήματος γελωτοποιούς τῶν αὐτοκρατόρων, οὗς ἀνέγραψα ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι (Τόμ. Ζ' σ. 372 κ. ἐ.); Τὰ περὶ αὐτοῦ χωρία εἶνε τὰ ἑξῆς:

α') **Κεδρηνοῦ** ἐκδ. Βόννης Τόμ. Β' σ. 605, 1 κ. ἐ. «Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἡ Ῥωμανοῦ τοῦ λεγομένου Βοΐλα αἰφνίδιος γέγονεν αὔξεισις. Οὗτος γάρ ἐν ταῖς ἐταιρείαις κατατεταγμένος καὶ τὴν γλῶτταν ὑγρὸς ὄν καὶ δοκῶν κατὰ τοῦτο ἀστείος καὶ εὐτράπελος, ἐπεὶ ποτε εἰς ὄψιν ἦλθε τῷ βασιλεῖ καὶ ὁμιλήσας χαριέστατος εἶδους, τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀχώριστος ἦν αὐτοῦ διὰ παντός, καὶ τούτῳ ἐχρηῖτο καὶ συμβούλῳ καὶ δικόνῳ καὶ ὑπουργῷ πρὸς πᾶσαν ὑπηρεσίαν ὅν κατὰ μικρὸν ταῖς τιμαῖς προεβάδιζεν εἰς μέγα εἶδος καὶ ὕψωσεν, ὡς τὰ πρῶτα φέρειν ἐν βασιλείαις. Οὗτος ὁ ἀνὴρ, εὐμήχανος ὄν καὶ ποικίλος καὶ τῆς βασιλείας ἐρῶν ἀεί ποτε, ἀπεπειράτο τῶν ὄσσι τῶν συγκλητικῶν προσκεκρομότες ἦσαν τῷ βασιλεῖ, καὶ τὸ μυστήριον ἀνεκάλυψε. Καὶ τούτων ὁπόσοι μὲν ἐτυχον προσδεχόμενοι τοὺς λόγους τῆς ἐπιβουλῆς ἡρέμα καὶ προσηθῶς ἀνελάμβανε καὶ ἔρκοις ἐξησφαλίζετο, τοὺς ὄσοι δὲ καὶ πρὸς μόνην ἀπεδυσπέτου τὴν ἀκοὴν ἀποδέχεσθαι προσποιεῖτο καὶ θαυμάζειν τῆς εἰς τὸν βασιλέα εὐνοίας, καὶ τὰ λεγθέντα δοκιμασίας ἔλεγε βῆθῆναι χάριν, καὶ ὑπερλαλήσαι τούτων εἰς τὸν βασιλέα ἐπώμνυτο. Τελευταῖον δὲ πολλοὺς διαφθειράς τῶν πολιτῶν καὶ ἐπιβουλὴν ἐξαρτύων ἐφωράθη. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ αὐτῷ συνομόσχοντες κακῶς ἐπαθον ἐτασθίντες καὶ τῶν εὐκείων ὑπάρξεων γυμνωθέντες καὶ ὑπερορίας παραπεμφθέντες, ἡ δὲ Ῥωμανὸς οὐδὲν πέπονθε φάθλον· κατὰ μικρὸν γάρ ἀπαστραφέντος αὐτὸν τοῦ βασιλέως, πάλιν συνεχωρήθη καὶ τὴν προτέραν εἶχε κατὰστασιν.»

β') **Μιχαὴλ Γλυκᾶ** ἐκδ. Βόννης σ. 597, 7· «Τότε καὶ Ῥωμανὸς ὁ Βοΐλος ὑφούτσι τὰ μέγιστα· ἀστείος γάρ περὶ τὴν γλῶτταν ὄν

καὶ εὐτράπελος γνωρίζεται τῷ βασιλεῖ, τιμᾶται, σύμβουλος καθίσταται. Ἐἴτα τυραννίδος ἐπιθυμεῖ, ὑπέρχεται· καὶ τινες, ἕσους ἡδύνατο Ἄλλ' ἐφωράθη κατὰ τῷ βασιλεῖ, καὶ οἱ μὲν συνωμόταί· πάσχουσι κακῶς, αὐτὸς δὲ πρὸς μικρὸν ὑποκατιῶν πάλιν ἐπανάγεται».

γ' Ἰ Ζωνάρῃ XVII, 27· «Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους καὶ ἐπιβουλὴν ὁ αὐτοκράτωρ ἐφώρασεν, ἦν Ῥωμανὸς ὁ Βασιλεὺς συνεστήσατο. Ἦν δ' οὗτος τῶν ἀσήμεων ἀνὴρ καὶ τὴν γλῶσσαν εἶχεν ἡμίφωνον μηδ' οἶαν ὀρθοεπεῖν, ὀλισθαίνουσαν δ' ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἀνεπαίσθητα τοῖς ἀκροαταῖς φθεγγομένην. Τοῦτο δ' ἦν τὸ μὲν ἐλάττωμα φυσικόν, τὸ δὲ προσποιήσις καὶ σκηνὴ, τὴν τῆς φύσεως διαμαρτυρίαν τῆ ὑποκρίσει τοῦ σκηνοῦργοῦ ἐπιτείνοντος. Τῷ τοιοῦτῳ τοίνυν ἀνδρὶ ὡς οὐδενὶ τῷ ὁ βασιλεὺς ἤθετο, καὶ εἰ διαμαρτυρημένα καὶ ἀδιάρθρωτα ἤκουε φθεγγομένου αὐτοῦ, ὑπὲρ πᾶσαν ἠγάπητο τὰς ἐκείνου φλυαρίας γλυκυθυμίαν. Καὶ οὕτω διὰ ταῦτα τῷ βασιλεῖ προσεικείντο ὡς πάντα καιρὸν εἶναι αὐτῷ τῆς πρὸς ἐκεῖνον εἰσόδου καὶ τῆς ἐντεύξεως. Καὶ οὐχ οὕτως αὐτῷ τὰ περὶ τὸν ἀνδρῶνα διέχευτο, ἢ δὲ γυναικωνίτις αἰ ἀπεκέκλειστο, ἀλλ' ἀνετος ἦν αὐτῷ κάκεινῃ καὶ ὅτ' ἐβούλετο βασιμος, καὶ ὁ πλοῦτος ἐπέρρει τῷ ἀνδρὶ ἐκκτέρωθεν, καὶ ἐκ τῶν τριόδων ἀναρπασθεὶς εἰς αὐτὴν ἀνήχθη τὴν συγκλητικὴν κορυφίην. Ὁ δὲ οὐκ ἠγάπα τοῦτον εὐδαιμονήσας τὸν τρόπον, ἀλλὰ καὶ τῆς βασιλείας ἐρᾷ, καὶ μελετᾷ ταύτην ἑαυτῷ προσνεῖμαι, κτείνας τὸν αὐτοκράτορα. Καὶ οὕς ἤδει δόξουσι τῷ βασιλεῖ, τούτοις τὸ ἀπορρήτων ἀνεκάλυπτε. Καὶ τοὺς μὲν τὸν λόγον προσειμένους μεγάλας ἐλπίσιν ἐξαίρων πρὸς τούργον ἐρρώννυεν. Εἰ δὲ τινες καὶ πρὸς τὴν προσβολὴν ἐδυσχέρανον, ὁ δὲ κείραν ἔλεγε τὸν λόγον προσαγαγεῖν ἵνα γνῶ τὴν ἐκείνων πίστιν τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἐπῆναι τοὺς ἀνδρας τῆς διαθέσεως, καὶ γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ εὖνους αὐτῷ τυγχάνειν διαόμνυτο. Ὁ μὲν οὖν οὕτω μετῆται τοὺς πλείονας, καὶ οἱ ἐκείνῳ συνουσιόμενοι ῥᾶστα τὸ βούλευμα ᾔφοντο γενέσθαι ἀνύσιμον. Οὐ μόνον γὰρ ἢ πρὸς τὸν βασιλικὸν κοιτωνίσκον πάροδος ἐκείνῳ ἀνετος ἦν, καὶν ἔτυχεν ὑπνώτων ὁ βασιλεὺς καὶν τῇ βασιλίδι συνίαυεν, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἀπορρήτων εἰσόδων κλεις ἐμπεπίστευτο. Καὶ ἤχθη ἂν εἰς ἔργον τὸ διαβούλιον, εἰ μὴ τις αὐτὸ τῷ βασιλεῖ κατεμήγυσε τῶν κοιτωνησάντων τοῦ σκέμματος. Ἦλω τοίνυν ἐπ' αὐτοφύρω καὶ τὸ ξίφος αὐτὸ κατέχων ἢ τὸν αὐτοκράτορα ἐμελλεν αὐτίκα διαχειρίσασθαι. Ἄλλ' ὁ μὲν διὰ τὸ τοῦ κρατοῦντος ἀβέλτερον οὐδὲν ὑπέστη ἀναρῶν, αἱ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκείνῳ συνίσταρες οὐκ ἔμειναν ἀτιμώρητοι».

Μελετώντες τὰς πηγὰς ταύτας, εὐρίσκομεν, ὅτι κύριον χαρακτι-

ριστικὸν τοῦ Βοΐλα ἦτο τὸ περὶ τὴν γλῶσσαν ἀστειὸν καὶ εὐτράπελον, ὅπερ εἰδικώτερον ἐξήγει ὁ Ζωναρᾶς, λέγων, ὅτι τὴν γλῶσσαν εἶχεν ἡμίφωνον μὴδ' ὅταν ὀρθοεπεῖν, ὀλισθαίνουσαν δ' ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἀνεπαίδητα τοῖς ἀκροαταῖς φθεγγομένην. Ἀλλὰ προσθέτων ὁ Ζωναρᾶς ταῦτο δ' ἦν τὸ μὲν ἐλάττωμα φυσικόν, τὸ δὲ προσποιήσις, δὲν φαίνεται τυγχάνων τοῦ ὀρθοῦ· ἐκ δὲ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πρότερον λεγομένων ὡς καὶ τῶν παρὰ τῷ Κεδρήνῳ καὶ τῷ Γλυκᾷ δικαιούμεθα νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ὁ Βοΐλας καθίστατο ἀστειὸς ὡς ἐκ τοῦ ξενοτρόπου τῆς ὑπ' αὐτοῦ προφορᾶς τῆς ἐλληνικῆς. Τοῦτο δὲ διότι ἦτο πιθανῶς ἀλλογενής. Ἐξάγομεν δὲ ταῦτα ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ Κεδρήνου, ὅτι ἦτο ἐν ταῖς ἐταιρείαις κατατεταγμένος. Γνωστὸν δὲ ὅτι ἐταιρεῖαι ὠνομάζοντο τὰ τάγματα τῶν σωματοφυλάκων, ἅτινα ἀπετελοῦντο ἐκ ξένων, Φράγκων, Νορμαννῶν, Ἀγγλῶν, Οὐγγρων, Γότθων, Γερμανῶν. Δὲν ἔλειπον δ' ἐξ αὐτῶν καὶ ἄνδρες ἐκ τῶν διαφόρων λαῶν τῆς Ἀνατολῆς οἷον Χάζαροι, Σαρακηνοὶ καὶ Πέρσαι¹. Τῶν τοιούτων δ' ἐξ Ἀνατολῆς ἐταίρων ἦτο καὶ ὁ Ῥωμανὸς Βοΐλας, ὅστις ἦτο πιθανώτατα Καππαδόκης, καθ' ἃ ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ πρωτοσπαθᾶριος καὶ ὑπατος Εὐσταθῖος Βοΐλας, ὃν γινώσκωμεν ἐξ ἐνθυμήσεως ἐγγεγραμμένης ἐν τῷ Παρισιακῷ κώδικι Coislin 263² μνημονευόμενον ἐν ἔτει 1059, ἦτοι βραχύτατον χρόνον μετὰ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, ἐφ' οὗ ἔδρασεν ὁ Ῥωμανὸς Βοΐλας. Ὅπως δὲ τυχαίαν σύμπτωσιν νομίζω τὸ ὅτι σήμερον εὐρίσκωμεν τὸ ἐπώνυμον Βοΐλας παρ' Ἑλλησιν ἐκ τῶν ἀλβανικῶν χωρῶν.

Εἰς δὲ τὴν ταχεῖαν αὐξήσιν τοῦ Ῥωμανοῦ Βοΐλα συνετέλεσε μὲν καὶ τὸ ἀλλόκοτον τῆς καππαδοκικῆς αὐτοῦ προφορᾶς, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἡ ἐπιτηδειότης, μεθ' ἧς κατώρθωσε νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ βασιλέως, τεταγμένος ἐν τῷ σώματι τῶν φρουρῶν αὐτοῦ μέχρι τοσοῦτου, ὥστε καὶ νὰ διανοηθῇ καὶ παρασκευάσῃ τὴν ἄλλως ματαιωθείσαν συνωμοσίαν. Κατὰ ταῦτα νομίζω, ὅτι ὁ Βοΐλας δὲν ὑπῆρξεν αὐτόχρημα γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως, ἀλλως ὅπως δῆποτε ἀρεσκομένου εἰς τὸ εὐτράπελον τοῦ ἀνδρός καὶ τὸν γέλωτα, ὃν προσκάλει τὸ ξενόφωνον αὐτοῦ, οὐδὲ δύναται νὰ ταχθῇ εἰς ἴσην μοῖραν

1 *Ide Ducange Glossarium mediae et infimae graecitatis* ἐν λ. ἐταιρεία. Τοῦ αὐτοῦ σημειώμα εἰς Ἄνναν Κομνηνὴν ἐκδ. Βόννης Τόμ. Β' σ. 442. — *Gretser* καὶ *Goar* σημειώματα εἰς Κωδικοῦ Περί τῶν ὀφφικιαλίων . . . καὶ τῶν ὀφφικίων ἐκδ. Βόννης σ. 190. — *Schlumberger Sigillographie de l'empire byzantin*. Ἐν Παρισίοις. 1876 σ. 346 κ. ε.

2 Νέου Ἑλληνομονήμονος Τόμ. Ζ' σ. 130 ἀρ. 10.

πρὸς τὸν Δένδαριν καὶ τὸν Ἰμέριον ἢ Νοῖρον, τὸν Θεόφιλον ἢ Γρό-
λον, τὸν Ζουζιφίτην καὶ τὸν Χαλιθούρην.

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου **Περιστέρη** τοῦ ἐν τῷ δήμῳ Ἀθηναίων
κειμένου εὐδαιμόνως ἔχει σχέσιν πρὸς περιστέρως, ἀλλ' ἐκφέ-
ρεται κατὰ γενικὴν οἰκογενειακοῦ ὀνόματος ἀρχαίου κτήτορος. Δύ-
ναται δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τούτου ναναθιδόσθη, εἰς αὐτοῦς τοὺς
βυζαντινοὺς χρόνους, ἐν οἷς εὐρίσκομεν ἀνδρας οὕτως ὀνομασμέ-
νους. Ἔστω μνημονεύεται Νικήτας τοῦ Περιστέρη, ἐν ἐγγράφῳ τοῦ
Ἀρχιεπίσκοπου τοῦ κατὰ τὴν Σκόλλαν τῆς νοτίου Ἰταλίας, γε-
γραμμένῳ μὲν ἐν ἔτει 1177-1178, ἐκδομένῳ δὲ ὑπὸ τοῦ Cusa καὶ
ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Salinas (Ἠρβλ. *Paul Marc Plan zum Corpus der
griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit.*
Ἐν Μονάχῳ 1903 σ. 71). Μακρίου δὲ Περιστέρη γίνεται μναία ἐπὶ
Μιχαὴλ καὶ Ἀνδρονίκου Α' τῶν Παλαιολόγων παρὰ τῷ Παχυμέρει
(ἐκδ. Βόννης Τόμ. Α' σ. 489, 9. Τόμ. Β' σ. 59, 14 καὶ 354, 16).
Προσθέτει δὲ περὶ αὐτοῦ ὁ Παχυμέρης (Τόμ. Α' σ. 489, 9) καὶ τάδε·
*Μαζάριον τὸν καὶ Περιστέρην παρονομασθέντι τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀκά-
κου χίμου.*

—**Παροχὸς καὶ πάροχος ἐκ τοῦ πάροικος** ; Παρὰ τοῦ ἐν
Τεργέστη κ. Μαργαρίτου Κωνσταντινίδου ἔλαβον τὴν ἐξῆς ἐπιστο-
λὴν τῆς 7 Ἰανουαρίου 1912. «Ἐπιτρέφατέ μοι νὰ σᾶς υποβάλω τὴν
ὑπόνοιάν μου μὴ ἢ ὡς ἰταλικὴ ἐκλαμβανομένη λέξις *Parocco*, ἐξ ἧς
παροχὸς καὶ πάροχος ὁ ἐφημέριος (Ἐε Νέον Ἑλληνομνημονα Τόμ.
Η' σ. 72) ἔχει τὴν προέλευσιν ἐλληνικὴν ἐκ τῶν παροίκων τοῦ κυ-
ρωτικοῦ σιγγάλλιου τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου
πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας Ἰωάννην ὅπως διευθύνῃ καὶ
ἐφεξῆς τὰς τῆ ἀρχιεπισκοπῆ αὐτοῦ υποκειμένας ἐπισκοπὰς μεθ' ὀρι-
σμένου ἀριθμοῦ κληρικῶν καὶ παροίκων (*Byzantinische Zeitschrift*
Τόμ. Β' σ. 42)».

—**Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσι-
μαίας σχολῆς.** Ὁ ἡμέτερος μαθητὴς κ. Στέλιων Κυριακίδης, πρῶτον
καθηγητὴς τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαίας σχολῆς καὶ νῦν γυμνασιάρχης
τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Παγκυπρίου Γυμνασίου, περιτυνέλεξε τὰ ἐν τῇ
Ζωσιμαίᾳ σχολῇ κατακειμένα χειρόγραφα καὶ συνέταξε κατάλογον
αὐτῶν, ὃν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἑνταῦθα.

Περγ. 0,277×0,208. Αἰῶνος XII (φ. 141).(φ. 1^α). Μύθιστρος (α Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ.

Ἄρχ. (ἀκέρ.). Θη ἀδεύσαν εἰ γὰρ καὶ ποθεινὴ ἐστὶν ἡ τροφή καὶ ἡδίστη, ἀλλὰ μὴ μοι γένοιτο . . .

Ἐν φ. 87β· δι' ἐμοῦ Σταύρου Κομπατῆ τοῦ ἐπιτροπεύοντος εἰς Μοναστήριον Δουραχάνης ἀφιερώθησαν εἰς τὴν Δημοσίαν σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων συλλογή τοῦ ἡγουμένου Κυρίου Ἀνατολίου 1846 Μαΐου 4. Ἰωα.

Ἐχει ὁ κώδιξ εἰκόνας ἐγχρωμοῦς ἡμισελίδου· ἡ καὶ μεγαλυτέρας 47.

Ὁ κώδιξ ἀκέφαλος, κολοβός καὶ ἀστράχτος.

2.

Περγ. 0,247×0,175. Αἰῶνος XII (φ. 195).1 (φ. 1^α). «Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαίου».

Ἄρχ. (ἀκέρ.). τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἶπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰακὰ (Ματθαίου 5, 22).

2 (φ. 46^α). «Τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον».3 (φ. 88^α). «Τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον».4 (φ. 159^α). «Τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον».

Τὰ εὐαγγέλια εἰναι γεγραμμένα ἐν συνεχείᾳ μετὰ σημειώσεως, ἐν τῇ ἄνω καὶ κάτω ᾠφ, τῶν ἀνγκνώσεων καὶ τῶν ἐσθινῶν. Ἡ δὲ κατὰ κεφάλαια διαίρεσις δὲν συμπίπτει τῇ συνήθει. — Μεταξὺ τῶν φ. 8^α καὶ 9^α ὑπάρχει χάσμα δύο τετραδίων, ὡσαύτως χάσμα καὶ μεταξὺ φ. 189β καὶ 190^α. — Ἐν φ. 45^α διὰ κερρῆς μελάνης· Τέλος τοῦ κατὰ ματθαίου εὐαγγελίου στίχοι βχ· ἐξεδόθη ἰσπαντοῦ μετὰ χρόνους ἡ' τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως. — Ἐπεται ἡ ἀπκρίθμησις τῶν κεφαλαίων τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου. Ἐν φ. 86β· Τέλος τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου στίχοι ρχ· ἐξεδόθη μετὰ χρόνους δέκα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως. Ἐν φ. 87^α· τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια. Ἐν φ. 158β· ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ιε' τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως.

Φέρει ὁ κώδιξ ἐπίτιτλα ἐγχρωματῆ· εἰναι δ' ἀκέφαλος, κολοβός καὶ ἀστράχτος.

3.

Χαρτ. 0,229×0,155. Αἰῶνος XI III (φ. 382).(φ. 1^α). «Ἄρχῃ σὺν θεῷ ἀγίω, στιχιάριον, περιέχων τὴν πρόεπουσαν, ἅπασαν αὐτῷ ἀκολουθεῖαν τοῦ ἔλου ἐνιαύτου».

Ἐν περὶ φύλλῳ α' δευτερεύουσιν σημειώματα εἰς ξένην γραφήν καὶ 1793. — Ἐν φ. 1^α Ἀρηθ. 241. Δ. Κοριλιτῆς καὶ ἐν τῇ κάτω ῥα σημείωμα διὰ ξένης γραφῆς καὶ χειρὸς. — Ἐν τοῖς φ. 2^α - 22^α πρόμοικ σημειώματα, ὅν τὰ πλείστα ἀπεξεσμένα. — Ἐν φ. 28^α 1794: **ΙΣΗΪΣ**. 1. — Ἐν φ. 210^α, 211^α, 217^α, 255^α καὶ 261^α ἐνταυπωμένη σφραγίς περὶ στήθεα δύο λέοντες ὀρθοῦς κρατοῦντας ἐλλειψοειδῆς ἀντικείμενον, παθικῶς ἀσπίδα, ἀνωθεν δ' αὐτῆς ὑπάρχει στέμμα καὶ ἐκκτερόθεν αὐτοῦ τὰ γράμματα $\begin{matrix} \text{N} & \text{K} \\ \text{A} & \text{B} \end{matrix}$ (= Νικολάου) καὶ κάτωθεν 1783. — Ἐν φ. 382^α Ἡ παροῦσα βίβλος, εἴληφε, πέρας, ὑπὸ χειρὸς, ἐμοῦ, καλλίστου ἱερομονάχου, τοῦ μουσικοῦ ἡγεμονεύοντος εἰς τὴν οὐγκροβλαχίαν, τοῦ εὐσεβεστάτου ἰωάννου κωνσταντινίου μπρανκοβάνου, βοεβουδα ἔπι ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου, οἰκονομίας αμφ. ἀπὸ ἀδάμ, ζσιΓ. — Ἐν περὶ φύλλῳ β' Ἐ ἐγὼ φοβοῦμε τὸν θεόν, καὶ ἴστερα ἀπὸ τὸν θεόν δὲν φοβοῦμε ἄλλον πάρεξ ἐκείνον ὅπου δὲν φοβάτε τὸν θεόν. Καὶ ἀλλοχὸς 1793. κρε αβ βλαχικα ἔγραψα. — Ἐπίτιτλα καὶ ἀρχικά γράμματα καλλιτεχνικώτατα. — Στάχως ἐυλίγη μετὰ βορσίνου ἐπικαλύμματος, φέροντος ἔκτυπον τὴν εἰκόνα τῆς θεοτόκου ἐν πλαισίῳ φέροντι ἐπιγραφὰς δευτερευόντων.

1.

Χαρτ. 0,157 × 0,108. Αἰῶνος XVIII (φ. 211).

1 (φ. 2^α). «Τοῦ σωφροτάτου καὶ λογιωτάτου, καὶ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν διδασκάλου καὶ μεγάλου ῥήτορος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἱατροῦ τε ἀρίστου, **Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐκ Κωνσταντινίου πόλεως**. Περὶ γραμματικῆς συντάξεως κατὰ τὰ ὀκτώ μέρη τοῦ λόγου».

Ἄρχ. Χρῶμεθα τοῖς προτακτικοῖς ἀρθροῖς εἰς δήλωσιν ὁρισμένον τινὸς πράγματος.

2 (φ. 51^α). «Τοῦ πανσεβαστοῦ, καὶ κριτοῦ Θεσσαλονίκης τοῦ **Ἀρμενοπούλου** λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον περιέχον τα κοινῶς γραφόμενα ῥήματα. ἐν ᾧ δεῖκνυται τίνα μὲν αὐτῶν εἰσιν ἀμετάβολα, τίνα δὲ μεταβατικὰ καὶ μετὰ πόσων προθέσεων συντάττεται ἐφ' ἐνί, ἐκάστω, στοιχείῳ· πρῶτον μὲν κείνται τὰ ἀμετάβολα ῥήματα, μεταδὲ ταῦτα τὰ μεταβαίνοντα εἰς γενικήν, καὶ καθ' ἑξῆς δὲ τὰ εἰς δοτικήν καὶ αἰτιατικήν καὶ οὕτω συμπληροῦνται τὰ εἰκῶσι τέσσαρα στοιχεῖα».

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας.

Ἄρχ. ἀγάλλομαι, τὸ χαίρομαι ἀγάλλοι δὲ τὸ τιμῶ ἕτερον αἰτιατικῇ ὄθεν ἀγάλλα.

3 (φ. 110^α). «Ἀποφθέγιμα φιλοσόφων ἐκ **Διογένους Ἀλερτίου** συλλεχθέντα».

Ἄρχ. Θάλητος Μίλησιος· οὐδέν, ἔφη, τὸν θάνατον διατρέφειν τοῦ ζῆν.

4 (φ. 120^α). «Γνώμαις τῶν φιλοσόφων ὅπου ἐσυναθροίστικα ἀπὸ τὸν **Διογένην τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλερτίου**».

Ἄρχ. Γνώμαις τοῦ Θαλάσσιου Μιλησίου εἶπεν οὐδετίποτες νὰ μὴν διαφέρει ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν ζωὴν.

6 (φ. 131^a). Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν **Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπιστολῶν**.

α) «Κελεύσιον ἄρχοντι» β) «Τῷ Νικοβούλῳ.» γ) «Τῷ αὐτῷ.» δ) «Πρὸς τὸν μέγαν Βασίλειον» ε) «Τῷ αὐτῷ» ς) «Βασταρίῳ Κολωνίας».

7 (φ. 133^b). «Ἐξήγησις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ **Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου** εἰς τὸν Κελεύσιον ἄρχοντα».

8 (φ. 139^a). «Τοῦ **Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου** τῶν ἐπιστολῶν τμήμα τρίτον».

α) «Ζωσὴμῳ πρεσβυτέρῳ» β) «Μάρωνι» γ) «Ἀρμονίῳ» δ) «Ἐδωνίῳ διακόνῳ» ε) «Τῷ αὐτῷ» ς) «Ἡρώῳ σχολαστικῷ» ζ) «Ἀντιόχῳ σχολαστικῷ» η) «Ἀφροδισίῳ πρεσβυτέρῳ» θ) «Λύσονῳ, Διονυσίῳ κοβρίκτορι» ι) «Ἡρακλείδῃ ἐπισκόπῳ» ια) «Θεοκτίστῳ» ιβ) «Τῷ αὐτῷ» ιγ) «Τῷ αὐτῷ» ιδ) «Τῷ αὐτῷ» ιε) «Ἐλισσίῳ μοναχῷ» ις) «Τῷ αὐτῷ».

8 (φ. 147^a). «Τοῦ αὐτοῦ [**Λουκιανοῦ**] **Τυραννοκτόνος**».

9 (φ. 159^a). «Τοῦ αὐτοῦ **Ἀποκηρυττόμενος Λουκιανοῦ**».

10 (φ. 177^a). «**Λουκιανοῦ Σαμωσατέως** ἐξήγησις».

Ἐν φ. 1^a καὶ τοῦτο ἀπὸ τὴν ἄλλην κασίεταν. Ἐν φ. 1^b Νικολάου κυριακοῦ Τζιριτζέλη. Ἐν φ. 49^a Μίμνησι τοῦ γραψάντος, οἱ ἀναγινώσκοντες νικολάου κύρκου. Ἐν φ. 49^b τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ νικολάου κύρκου ἰωάννου Ἐν φ. 50 ἀνάξιον λόγου σχεδίασμα ἀνθρωπίνης μορφῆς. Ἐν φ. 51^a ἐν τῇ ἀνω ἴσ' 1728 σεπτεμβρίου... Ἐν φ. 106^b Τέλος καὶ τὸ θεῶ δόξα ἀμήν ὡσερ ξένοι χαιρῶσιν ἰδεῖν πατρίδα καὶ οἱ θαλατεύοντες ἰδεῖν λειμένα καὶ οἱ πραγματεύοντες ἰδεῖν τὸ κέρδος οὕτω καὶ οἱ γράφοντες ἰδεῖν βιβλίον. Ἐν φ. 120^a 1729 Ἰουνίου 18. Ἐν φ. 130^b τὸ παρὸν ὑπάρχει τοῦ νικολάου κύρκου ἰωάννου. Ἐν φ. 133^a Τέλος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐγράφηθησαν αἱ αὐταὶ ἐπιστολαὶ ἐμοῦ τοῦ νικολάου κύρκου ἰωάννου. Ἐν φ. 156^b Ἀμήν τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα ἐτελειώθη τὸ παρὸν κατὰ τὸ <αψκθον> σεπτεμβρίου: ε': ἐτελειώθη παρὰ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου νικολάου κύρκου. Ἐν φ. 158^b τὸ παρὸν ὑπάρχει τοῦ νικολάου τοῦ τοῦ κύρκου.— ὁρῶ φάττας κατὰ μου. ἰ ὡσερ ξένοι χαιρῶσιν ἰδεῖν πατρίδα καὶ οἱ θαλατεύοντες ἰδεῖν λειμένα. Ἐν φ. 211^b χρηματικοὶ λογαριασμοί.

Στάχσις ἐκ συγκολλήσεως τεμαχίων φύλλων περιεχόντων μονοστιχοῦς γνώμας καὶ ἐπιστολὰς πατρὸς τῆς ἐκκλησίαις ἐκ χειρογράφου, ὧν τριῶν αἱ ἐπιγραφαὶ φαίνονται: 1) «Τοῖς πρεσβυτέροις». Ἄρχ. Ἀγαθὸν πεποιθένα ἐπὶ κύριον ἢ πεποιθένα ἐπὶ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τοὺς ἐκ τῆς ἀθεωσιτέτης αἰρέσεως εἰνομιῶν πυνθάνομαι κιντιανὸν ὄνομα. 2) «Θεοτόκῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ». 3) Ἄρχ. ὁ δὲ παρὸν, ἔτι μέλλει καὶ οὐθ' ἐκόν, οὐθ' ὑπ' ἀνάγκης.

Φύλλα ἀγραφα 1, 49, 50, 107, 108, 109, 118, 119, 135^b—138, 149, 157, 158, 209—211.

5.

Χαρτ. 0,210 X 0,160. Αἰῶνος XVIII (φ. 349).

1 φ. 2^α / **Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλέως Φιλοσοφική πραγματεία.**

Ἄρχ. Τῶν ὄσα θηράσιμα πέφυκε τοῖς ἀνθρώποις καλά, ἐν τῇ μετὰ σώματος βίῳ, φιλοσοφία ἐστὶ τὸ θειότατον.

Ἐν παραφύλλῳ ἐκ τῶν τοῦ νικολάου κύρκου καὶ τότε εἰς χρῆσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ἐν φ. 2^α ἐν τῇ κάτω ᾠκ' ἐκ τῶν τοῦ νικολάου κύρκου καὶ τότε. Μεταξὺ φ. 212 β καὶ 213 β παρενταθειμένον τεμαχίον ἐπιστολῆς, ἐφ' ἧς σημειώσεις σχετικαὶ πρὸς τὸ καίμενον. Ἐν φ. 319^α· Τέλος θεῶ δὲ τρισηλίου χάρις, ἡ παρούσα τετέλεσται διὰ χειρὸς τοῦ ταπεινοῦ δούλου τοῦ θεοῦ νικολάου κύρκου τοῦ ἐκ μετζόβου κατὰ τὸ ἀπλῶν κατὰ μῆνα αὔγουστον.

Στάχσις βυρσίνη πεπληρωμένη διὰ τεμαχίων ἐπιστολῶν, φύλλων ἐκ λογαριασμῶν καὶ τετραδίων ἐκ θεματογραφίας, ἐφθκρμένων κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῆς ὑγρασίας.

6.

Χαρτ. 0,150 X 0,139. Αἰῶνος XIX (φ. 103).

(φ. 3^α) **Ἀθανασίου Ψαλίδα Μεταφυσική.**

Ἄρχ. Ἡ τῶν κοινῶν καὶ ἀφηρημένων ἀληθειῶν διδασκαλία Μεταφυσικὴ ἤκουσε.

Ἐν φ. 1^α· Ἀθανασίου Ψαλίδα Μεταφυσική. Ἐν φ. 2^α· Μαθήματα Φιλοσοφίας ὑπὸ Α. Ψαλίδα. Ἠκροάσθη αὐτὰ κατὰ τὸ 1825. Σ. Μανάρης.

Ἐν φ. 52 β· 1825 Σεπτεμβρίου 30. Κέρκυρα.

Στάχσις κοινὴ. Φύλλα ἀγρῶνα 1, 2, 92, 100 - 103.

7.

Χαρτ. 0,184 X 0,135. Αἰῶνος XIX (φ. 77).

1 (φ. 2^α). «Λογικὴ καὶ Μεταφυσικὴ Ἀθανασίου Ψαλίδα ἔτει 1804 Ὀκτωβρίου 15. ιε'. Ἰωάννινα».

Ἄρχ. Τὴν τῶν αἰτιῶν τῶν ἐν τῇ φύσει ὄντων καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν ἀκριβῆ τε καὶ διακεκριμένην γνῶσιν.

2 (φ. 44 β) «Λογικὴ μέρος δευτέρον. 1793 ἔτει Φεβρουαρίου Βα-2 ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας, ὑπ' ἐμοῦ δὲ τῷ 1825 ἔτει Ἰουλίου 15 ἐν Κερκύρα».

Ἄρχ. Ὁρθῶς ἐνεργεῖν οὐδὲν ἄλλο, ἔστιν εἰμὴ τοῖς κατὰ φύσιν νόμοις συμφώνως πράττειν.

Ἐν φ. 1^α. Ἀθανασίου Ψαλίδα Λογική. Ἐν φ. 2^α. Ἱεροσόσθην κατὰ τὸ 1825 ἐν Κερκύρα. — ἀντιγραφή τῆ 1825 εἰς Κέρκυραν. Σ. Μανάρης.

Φύλλα ἄγραφα 1, 74-77. Στάχσις κοινή.

Τῆς Λογικῆς ταύτης εἶδον πρῶτα μαθητῆ μου καὶ ἄλλο ἀντίγραφον ἐν ἀνκμαίκῳ γλωσσῇ καὶ ἱκανῶς διάφορον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀθανασίου Ψαλίδα Λογική κατὰ νεωτέρους μὲν συνταθείσα, μεθόθεν δὲ μαθηματικῇ ἐξυφραθείσα χάριν τῶν φιλοπόνησάν Ἑλλήνων. Μέρος Α' ἐν Βιέννῃ 1793^α ἔτσι».

8.

Χαρτ. 0,212 × 0,172. Αἰῶνος XVIII (φ. 113).

Ἐν φ. 2^α) «Ἀχιλλέως Γατίου Ἀλεξανδρέως αἰ κατὰ Κλειτοφῶντα καὶ Λευκίππην λόγος».

Ἐν φ. 2^α ἀψξδ. Ἰανουαρίου 10. Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν βίβλον Λευκίππης. Ἄλλοι ἐξ ἑσων Αἰώντος φιλοσόφου.

Ἐρῶτα πικρὸν, ἀλλὰ σῶφρονά βίον,
ὃ Κλειτοφῶντος, ὡσπερ ἐμφαίνει λόγος.
Ὁ Λευκίππης δὲ σαφρονέστατος βίος,
ἅπαντας ἐξίστησιν, πῶς τετομμένη
κακρμένη τε, καὶ κατηχρειωμένη,
τό δὲ μέγιστον, τρίς θανοῦς' ἑκαρτέρει.
Ἐἶπερ δὲ καὶ σὺ σαφρονεῖν θέλεις, φίλε,
μὴ τὴν πάρεργον τῆς γραφῆς σκόπει θάνα,
τὴν τοῦ λόγου δὲ πρὸς τὴν συνδρομὴν μάθε,
νομόστολαί γάρ τοὺς ποθοῦντας ἐμφρόνως.

Ἐν φ. 111β Ἰανουαρίου κθ'. Ἐν φ. 113β τῇ 11: Ἰουλίου μοι ἔδωκεν ὁ ἄρχων [δυσανάγνωστον τὸ ὄνομα] γρ. 150 τὸ ἡμισυ τοῦ τριμήνου] μισθοῦ μου τοῦ μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου.

Φύλλα ἄγραφα 112, 113. Στάχσις ἀπλῆ βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

9.

Χαρτ. 0,157 × 0,110. Αἰῶνος XVIII (φ. 83).

«Σχόλια εἰς τοὺς ἐπιστολικοὺς τύπους».

Ἄρχ. Ἀπὸ τοῦ α' ἑδαφίου ἔξεστιν ἡμῖν πορίσασθαι ὅτι τῆς ἐπιστολῆς τὸ μὲν δημοτικὸν ἦτοι κοινόν, τὸ δὲ κομψόν καὶ λίαν ἐντεχνον.

Ἐν φ. 3^α ἐν τῇ φ' Καὶ τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις Νικολαίου τζερετζέλη. Ἐν τῇ κάτω φ' Νικολαίου Κυριακοῦ τζερετζέλη καὶ τότε. — Τὰ παράφυλλα 78 κ. ε. ἐφθαρμένα.

Στάχσις ἀπλῆ βυρσίνη.

10.

Χαρτ. 0,197 × 0,147. Αἰῶνος XIX (φ. 79).

1 (φ. 2^ο) «Προμετρικὰ Μαθήματα».

Ἄρχ. Τελειώσαντες τὸ περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων εἰς τὸν Ἑλληνα λόγον.

2 (φ. 17^ο). «Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μετρικὴν ὑπὸ τοῦ Ἰππ. Κ. Ἀσωπίου».

Ἄρχ. Διὰ τοῦ τεχνικοῦ ὄρου Μετρικὴ ὀνομάζεται ἰδιαιτέρας ἢ θεωρία τῶν μέτρων.

Ἐν φ. 1^α Βασιλάκου ἐστὶν ὁ παρὼν 1842. Ἡ μετρικὴ αὕτη ὑπάρχει ἐμοῦ τοῦ Βασιλείου Ἰωάννου Γοῆμα. Ἔστι μοι Μετρικὴ τῆ Βασιλείῃ Ἰωαννίδη. Ἀσωπίου. Ἐν φ. 2^α 1842 Ἰουλίου 29.

Κωδ.ξ ἀστέχως.

11.

Χαρτ. 0,220 × 0,163. Αἰῶνος XVIII (φ. 84).

1 (φ. 3^α). Ἠθικὰ διδάγματα, ἀποφθέγματα, γνῶμικὰ καὶ παροιμίαι τὸν ἀριθμὸν 332.

Ἄρχ. Ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τῆς ἀμβλυωπούσης ὡς τὰ πολλὰ περὶ τὸ ἀκρότατον ἀγαθόν, τὴν γενικωτέραν φιλανθίαν ἀνεπιμώμως αἰρεῖσθωσαν. Ἐν φ. 3^α ἄλλη χεὶρ! Ἀρηθ. 240: Δ. Κ. Φιλίτης. Τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ κώδικος ἀπασχισμένον.

Στάχως ἀπλή βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

12.

Χαρτ. 0,274 × 0,194. Αἰῶνος XIX (φ. 58).

«Δευτέρη τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου 1840. Δεκεμβρίου 6: Ἰωάννινα: Πάρσιμον καὶ δόσιμον».

Φύλλα ἄγραφα 16-18, 21-38, 42β-44β. Στάχως διὰ χονδροῦ χάρτου.

13.

Χαρτ. 0,295 × 0,210. Αἰῶνος XIX (φ. 22).

«Μαθήματα Φυσικῆς Τετρ. Α' 1855-1856».

Κωδ.ξ ἀστέχως.

14.

Χαρτ. 0,208 × 0,178. Αιώνας XIX (φ. 100).

«Anfangsgründe der Geometrie».

Στάχως κοινή.

15.

Χαρτ. 0,301 × 0,207. Αιώνας XIX (φ. 100).

(φ. 4^α). Αντίγραφο πληρεξουσίων, ἀπολογισμῶν, συναλλαγματικῶν καὶ ἐπιστολῶν τῆς Κοινότητος Ἰωαννίνων πρὸς διαφόρους ἐν τῇ ξένῃ ζῶντας Ἑπειρώτας, ἐν οἷς καὶ ὁ Ν. Ζωσιμάς.

Ἐν παραφύλλῳ β' προσκεκολλημένον ἐπιτροπικὸν τῆς κοινότητος διὰ τὸν «Κύριον Κυριακὸν Ἀγκασίου Τούκην, διὰ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἐτησίου τόκου».

Στάχως ἀπλή βυραίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

16.

Χαρτ. 0,195 × 0,145. Αιώνας XIX (φ. 344).

(φ. 1^α). Γραμματικὴ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

Φύλλα ἄγραφα 84, 85, 90, 100, 124, 128, 145, 157, 160, 165, 168, 169, 182, 183, 200, 203, 230, 258-262, 274-276, 288, 310, 311, 315-333, 341-343.

Στάχως κοινή.

17.

Περγ. 0,214 × 0,145. Αιώνας XII (φ. 177).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις κατὰ δύο σελίδας.

Ἐν φ. 3^α δι' ἐμοῦ Ἐπιτροπεύοντος Σταυροῦ Κομπατῆ εἰς Μοναστήριον Δοραχάνης ἀφιερωθῆσαν εἰς τὴν δημοσίαν σχολὴν συνενέσει τοῦ ἡγουμένου τοῦ κυρίου ἀνατολίου: 1846 Μαΐου 4.

Τὰ φ. 1 καὶ 2 ἐκ χάρτου. Τὰ φ. 9-11 ἐσχισμένα κατὰ τὸ ἥμισυ, μεταξὺ δὲ τῶν φ. 124^β καὶ 125^α ἐνὶ ἐκ φύλλα σχεδὸν τελείως ἐσχισμένα. Τὸ φ. 125^β ἐσχισμένον κατὰ τὸ ἥμισυ.

Κοσμεῖται ὑπὸ ἐπιτίτλων ἐρυθρῶν.

Στάχως ἐκ ξύλου.

— **Φέγγος** = **φειγγίον**. Πλὴν τῆς λέξεως *φειγγίον*, δηλούσης ὅτι καὶ τὸ λατινικὸν *pimbus* (σχετιζόμενον πρὸς τὸ *νιφὰς* κατὰ τὸν *Didron Annales archéologiques* I, σ. 2) κατὰ τὰ γραφέντ' ἀνωτέρω σ. 270 σμ. 1, εὐρίσκομεν καὶ τὴν λέξιν *φέγγος*. Οὕτως ἐν «Ἀπογραφῇ τῶν σκευῶν, βιβλίων καὶ ἱερῶν ἀναθημάτων καὶ ἐπίπλων» τῆς ἐν Στρουμνίτζῃ μονῆς ἀναγινώσκονται τάδε· *Εἰκῶν, Θεοτόκος, ἰλόχραφος, ἔχουσα φέγγος στενὸν καὶ δις δ' ἔπειτα κατόπιν ἀναγράφονται φέγγη εἰκόνων ἀργυρᾶ καὶ χυμευτά (= ἔσμαγδωμένα, émaillés)*. Ἴδε *Omonl Inventaire du trésor et de la bibliothèque du monastère de Stroumnitsa* ἐν τοῖς *Mélanges H. Weil*. Ἐν Παρισίοις, 1898 σ. 313.

— **Τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας**. Παρασκευασμένης τῆς ἐκτυπώσεως τῶν σελίδων τούτων, ὁ κ. Σωκράτης Κουγέας ἐδήλωσέ μοι, ὅτι εὔρε κατ' αὐτὰς ἀνέκδοτον ἱστορικὸν σχόλιον τοῦ Καισαρείας Ἀρέθα, ἀποδεικνύον περιτράνωσ, ὅτι τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας ἀπέρρευσε ἐξ ἰδίας πηγῆς, καθ' ἃ ἰσχυρίζομαι ἐν τοῖς Ἱστορικοῖς μελετήμασιν, ἄγον δὲ καὶ εἰς ἄλλα πιθανὰ συμπεράσματα περὶ τῶν πηγῶν καὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Χρονικοῦ τούτου. Ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Κουγέα θέλει περιληφθῆ εἰς τὰ Σύμμικτα τοῦ προσεχοῦς τεύχους τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος. Οὕτως ἀποδεικνύεται ὀρθῆ καὶ ἡ ἀνωτέρω ἐν σ. 250 ἐκτεθεῖσα γνώμη, ὅτι περίσταται ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως τῆς μελέτης περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας.

— **Παραοράματα**. Ἐν σελίδι 250 στ. 12 τοῦ ἀνά χειρας τεύχους ἀντὶ τὴν *Μυσιτρᾶν* γράφε τὸν *Μυσιτρᾶν*, ἐν σελ. 268 στ. 23 ἀντὶ *Cod. L* γράφε *Cod. z* καὶ ἐν σελ. 269 στ. 31—270 στ. 1 ἀντὶ τελευταίων τῶν σχεδιογραφημάτων τῶν κοσμούντων γράφε ἐν φ. 2^ο σχεδιογράφημα τὸ κοσμοῦν.

Ἐνταῦθα δὲ παρατηροῦμεν, ὅτι τὴν ζῶγραφίαν τοῦ *Schulenburg* ἀνεπιτυχῶς ἐκτυπωθεῖσαν ἐν σ. 267 ἀνετυπώσαμεν ἐν τῇ παρενθέτῳ πίνακι Δ'.